Marathi

रामसिंहपुरा येथील महिला

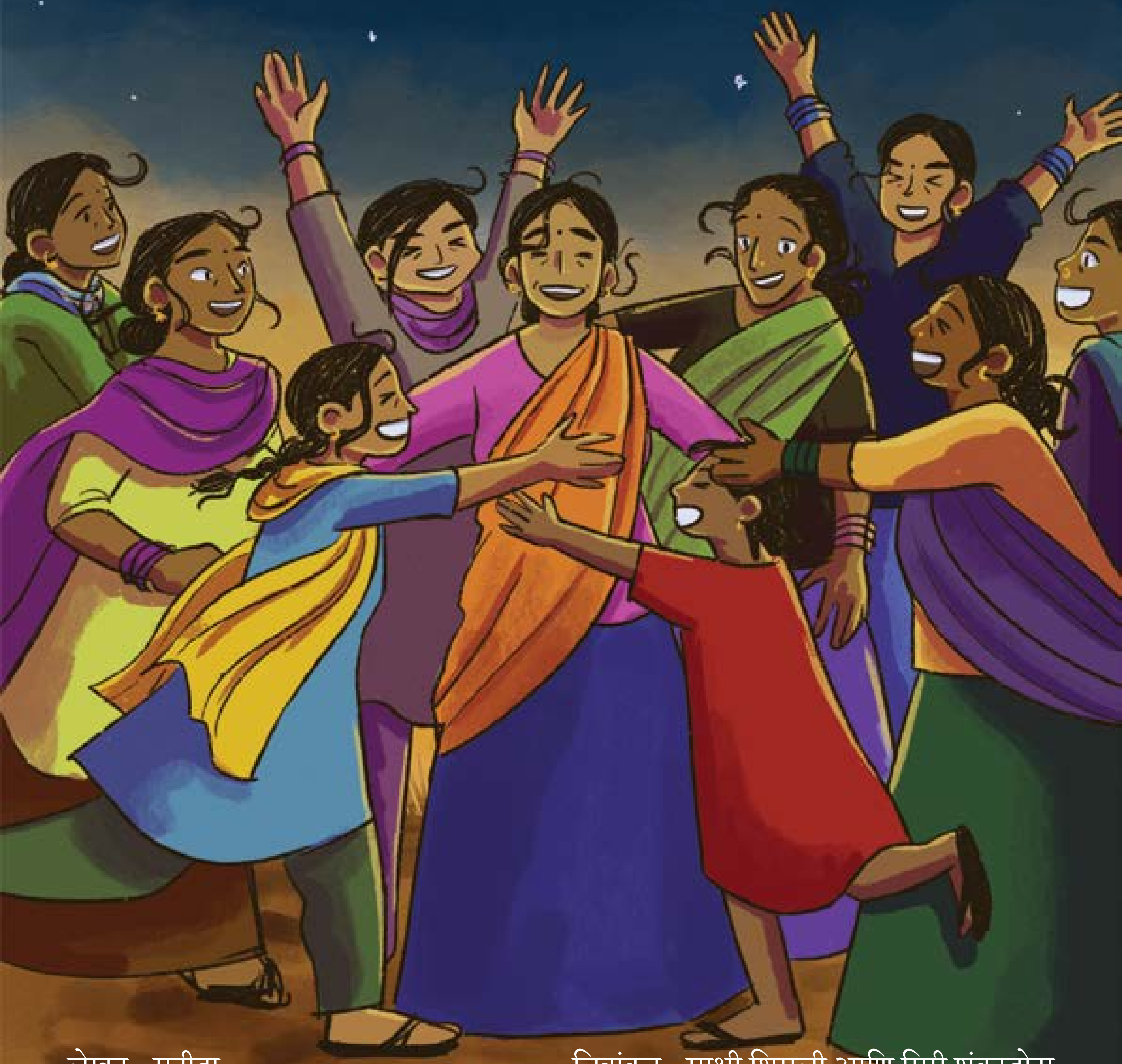

लेखन - सुनीता

चित्रांकन - साक्षी शिराली आणि सिरी शंकरतोटा

Stories speak...!

Stories are the heartbeat of life, weaving together the bittersweet moments that shape our existence. They ignite our spirit, empower us to face life's challenges, and guide us through the complexities of the world. From the digital age to women's rights, from nature conservation to the pursuit of livelihood, and from embracing life's trials to exercising our right to vote – these stories illuminate the path to a meaningful life. Stories woven around 'Critical Life Skills' not only entertain but also cultivate wisdom, enhance our reasoning, and teach us the art of making informed and thoughtful decisions. Step into the narrative, reflect deeply, and let the stories lead you forward!

Coordinator: Prof. Usha Sharma, Professor & In-charge, Cell for National Centre for Literacy, NCERT, New Delhi

Writer: Sunita

Illustrations: Saakshi Shirali, Siri Shankartota

Typography: Rahul Anil Rathod, Director, Illusion Productions, Mumbai

Layout: Mohd. Nazim, Designer

Translation: Central Institute of Indian Languages, Mysore

Reviewer: Central Institute of Indian Languages, Mysore

Guidance: Prof. Nina Sabnani, Animator and Guest Faculty, Department of Design, IIT Hyderabad

Acknowledgements:

Akshay Kumar Dixit, Mentor Teacher, Delhi Administration

Shyam Singh Sushil, Writer

Dr. Vibhuti Pandya, Head, Animation & Multimedia Department, BIT Jaipur

Gautam Goswami, Assistant Professor, Animation & Multimedia Department, BIT Jaipur

IIT Hyderabad: Dr. Prasad S. Onkar, Associate Professor and Head, Department of Design; Prof. Deepak John Matthew, Professor, Department of Design; Delwyn Jude Remedios, Assistant Professor, Department of Design; Ankita Roy, Assistant Professor, Department of Design; Dr. Mohd. Shahid, Assistant Professor, Department of Design; Dr. Saurav Deori, Assistant Professor, Department of Design; Dr. Shuhita Bhattacharjee, Assistant Professor, Department of Liberal Arts

Mohd. Shah Alam, Senior Consultant (ICT), Cell for National Centre for Literacy, NCERT

Bhawna Khera, Junior Project Fellow, Cell for National Centre for Literacy, NCERT

उल्लास
ULLAS

रामसिंहपुरा येथील महिला

लेखन
सुनीता

चित्रांकन
साक्षी शिराली आणि सिरी शंकरतोटा

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

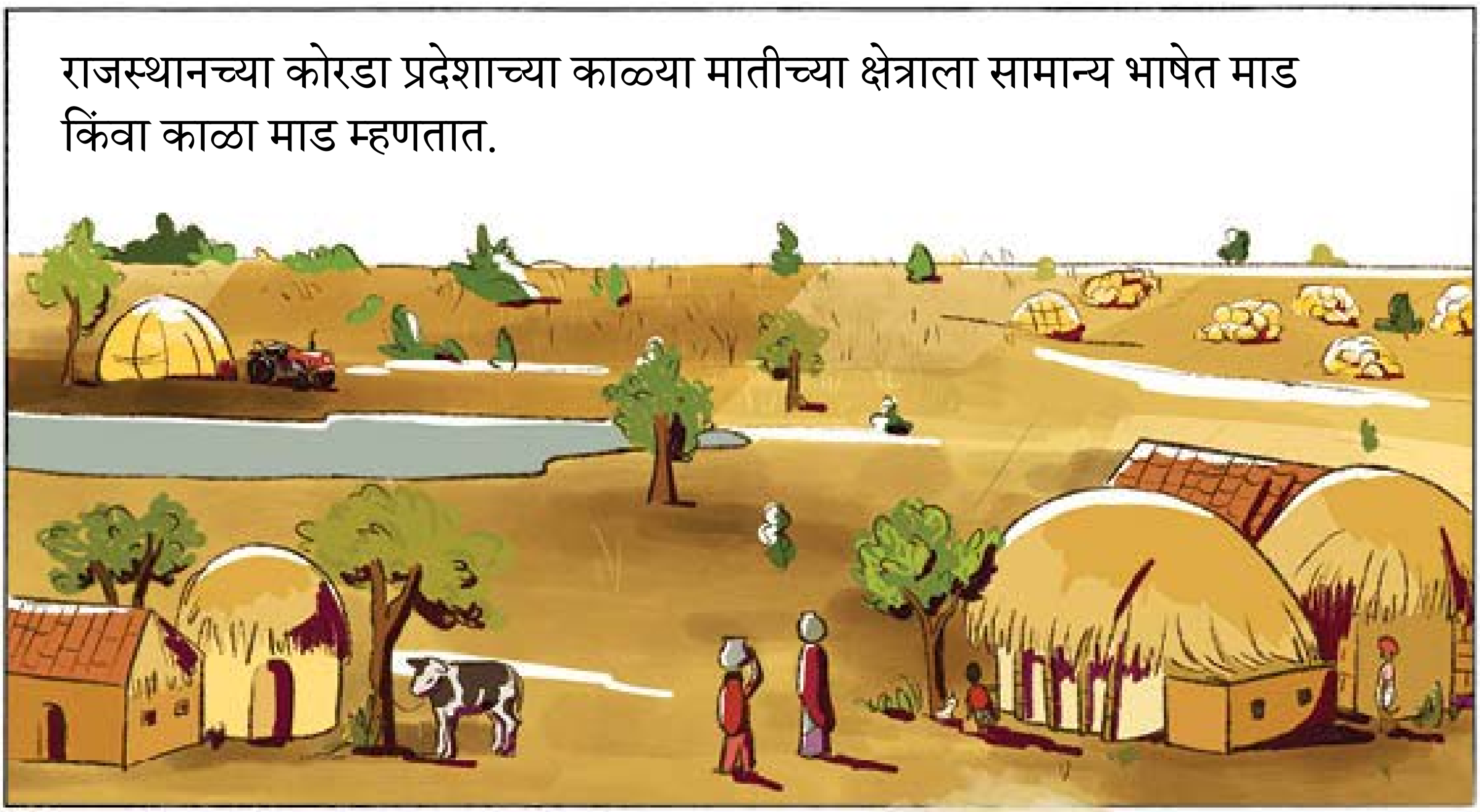
राजस्थानच्या कोरडा प्रदेशाच्या काळया मातीच्या क्षेत्राला सामान्य भाषेत माड किंवा काळा माड म्हणतात.

हे कापणीनंतरचे दिवस होते.
उन्हाळ्यातील धुळीचे वादळ सुरू झाले होते.

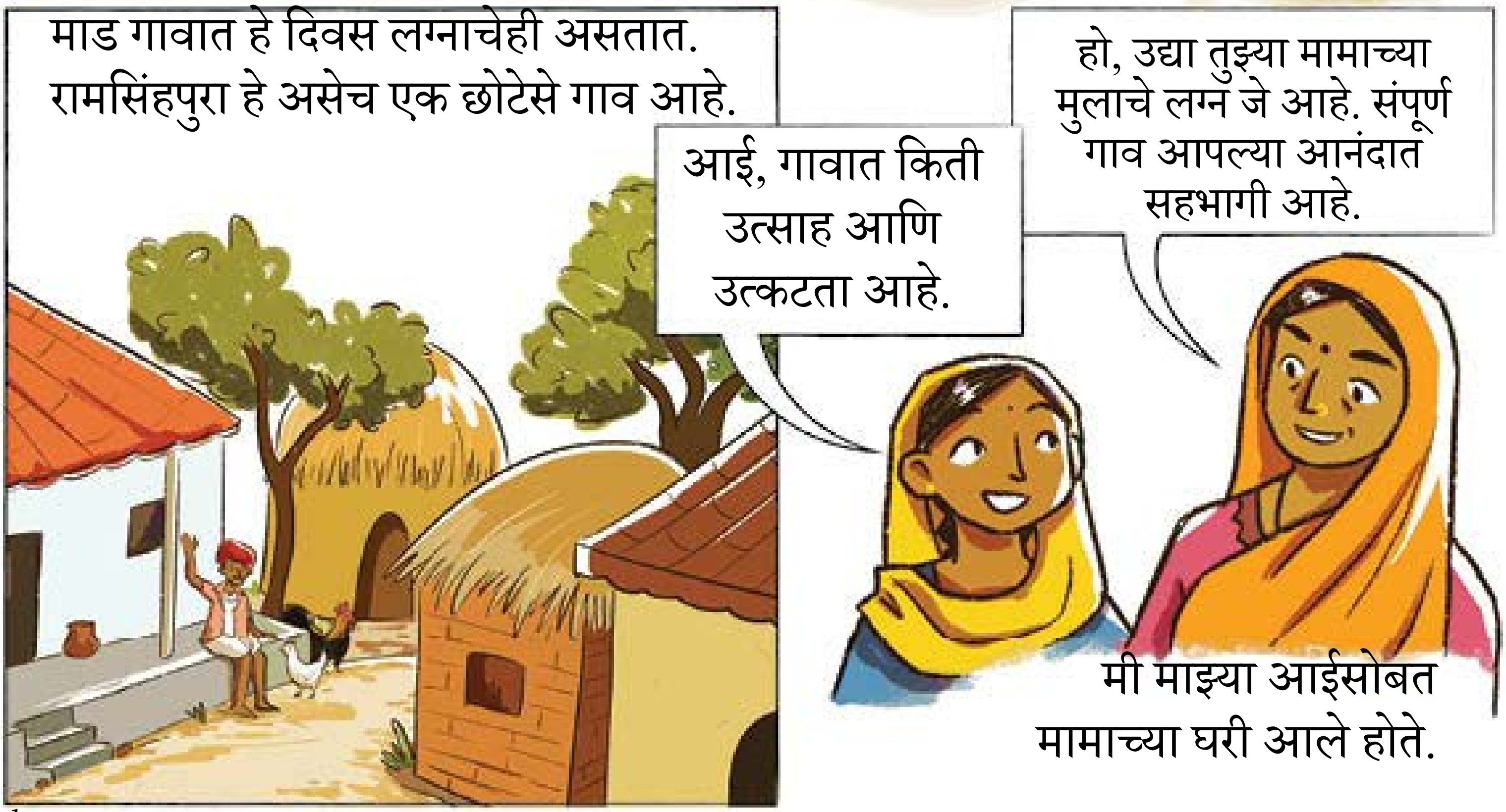
माड गावात हे दिवस लग्नाचेही असतात. रामसिंहपुरा हे असेच एक छोटेसे गाव आहे.
आई, गावात किती उत्साह आणि उत्कटता आहे.
हो, उद्या तुझ्या मामाच्या मुलाचे लग्न जे आहे. संपूर्ण गाव आपल्या आनंदात सहभागी आहे.
मी माझ्या आईसोबत मामाच्या घरी आले होते.

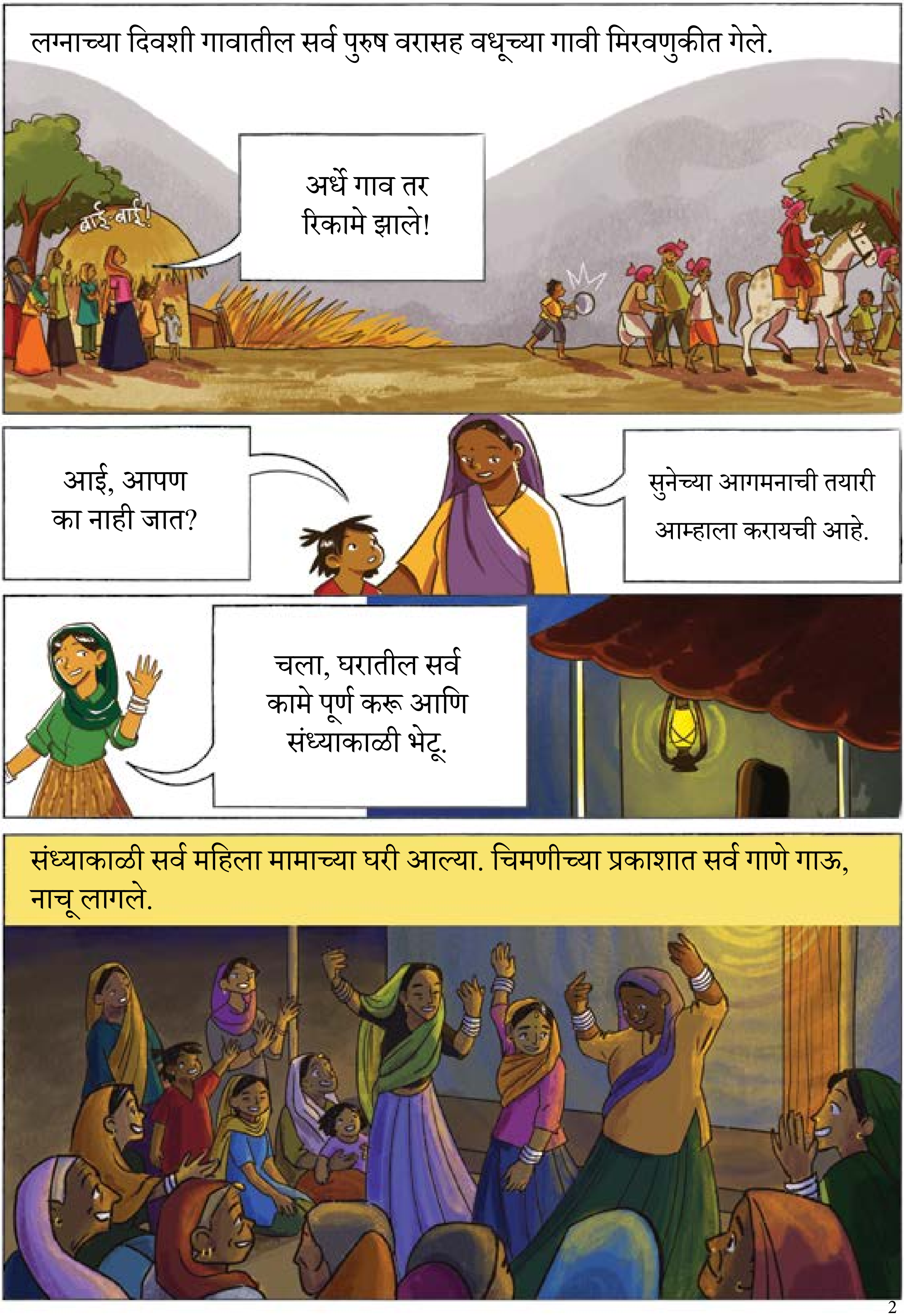
लग्नाच्या दिवशी गावातील सर्व पुरुष वरासह वधूच्या गावी मिरवणुकीत गेले.
बाई-बाई!
अर्धे गाव तर रिकामे झाले!
आई, आपण का नाही जात?
सुनेच्या आगमनाची तयारी आम्हाला करायची आहे.
चला, घरातील सर्व कामे पूर्ण करू आणि संध्याकाळी भेटू.
संध्याकाळी सर्व महिला मामाच्या घरी आल्या. चिमणीच्या प्रकाशात सर्व गाणे गाऊ, नाचू लागले.

तेवढ्यात अचानक थोड्याच अंतरावर एक तेज प्रकाश दिसला.
अरे! ते काय आहे?
कोठारांमध्ये आग लागली आहे!

पळा!
कोणीतरी प्राण्यांना वाचवा!
आग
आग!
गाव जळुन खाक झाले
पळा!
रचना , माझ्यासोबतच राहा!
सर्व मौल्यवान वस्तू बांधून घ्या!
रामोती गाव सोडून जात आहे का?
आमचे सर्व काही येथे आहे. आम्ही कुठे जाणार?

गावात एकही पुरुष असता तर तलावावर इंजिन चालवून आग विझवता आली असती
गावात एकही पुरुष नाही. आम्हाला इंजिन कसे चालवायचे हे माहित नाही.
केशंती, काय विचार करतेस?

इंजिन चालेल याची खात्री नाही. पण मी प्रयत्न करू शकते.
इंजिन तलावापर्यंत नेण्यासाठी ट्रॅक्टर कसा चालवायचा हेही कुणाला माहीत नाही!
आता ही एक वेगळीच समस्या होती.

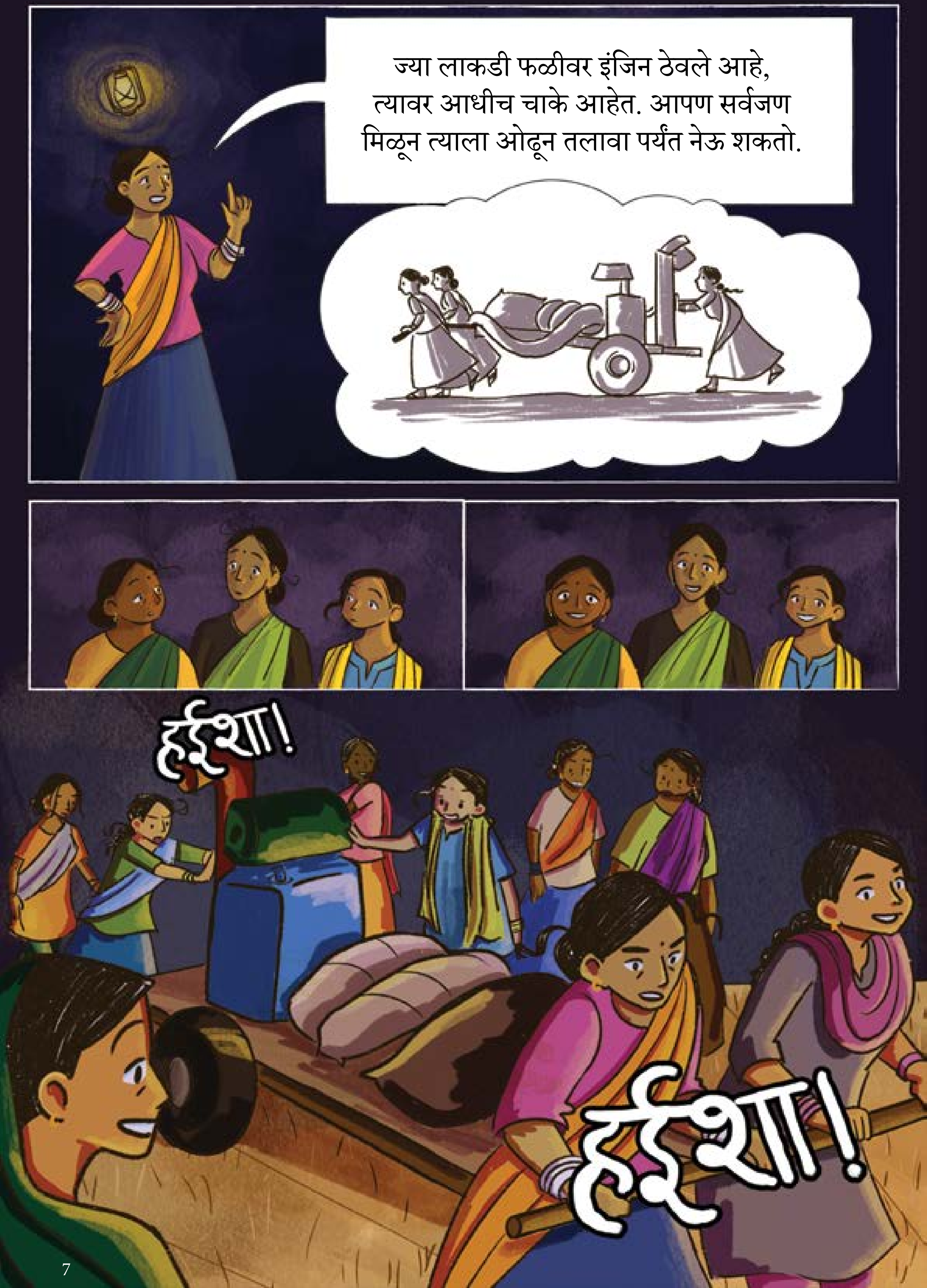
ज्या लाकडी फळीवर इंजिन ठेवले आहे,
त्यावर आधीच चाके आहेत. आपण सर्वजण
मिळून त्याला ओढून तलावा पर्यंत नेऊ शकतो.
हईशा!
हईशा!

सर्वांनी मिळून इंजिन तलावाच्या किनाऱ्यावर नेले.
आग वेगाने आपल्या दिशेने सरकत आहे!
आम्हाला आणखी काही सामग्री देखील हवी आहे.
स्क्रू ड्रायव्हर
पाइप
पाना
एकामागून एक पाईप जोडले गेले आणि ते शेतात दूरपर्यंत नेले गेले.
आग आणखी पसरू नये म्हणून शेत पाण्याने पूर्ण भरा!

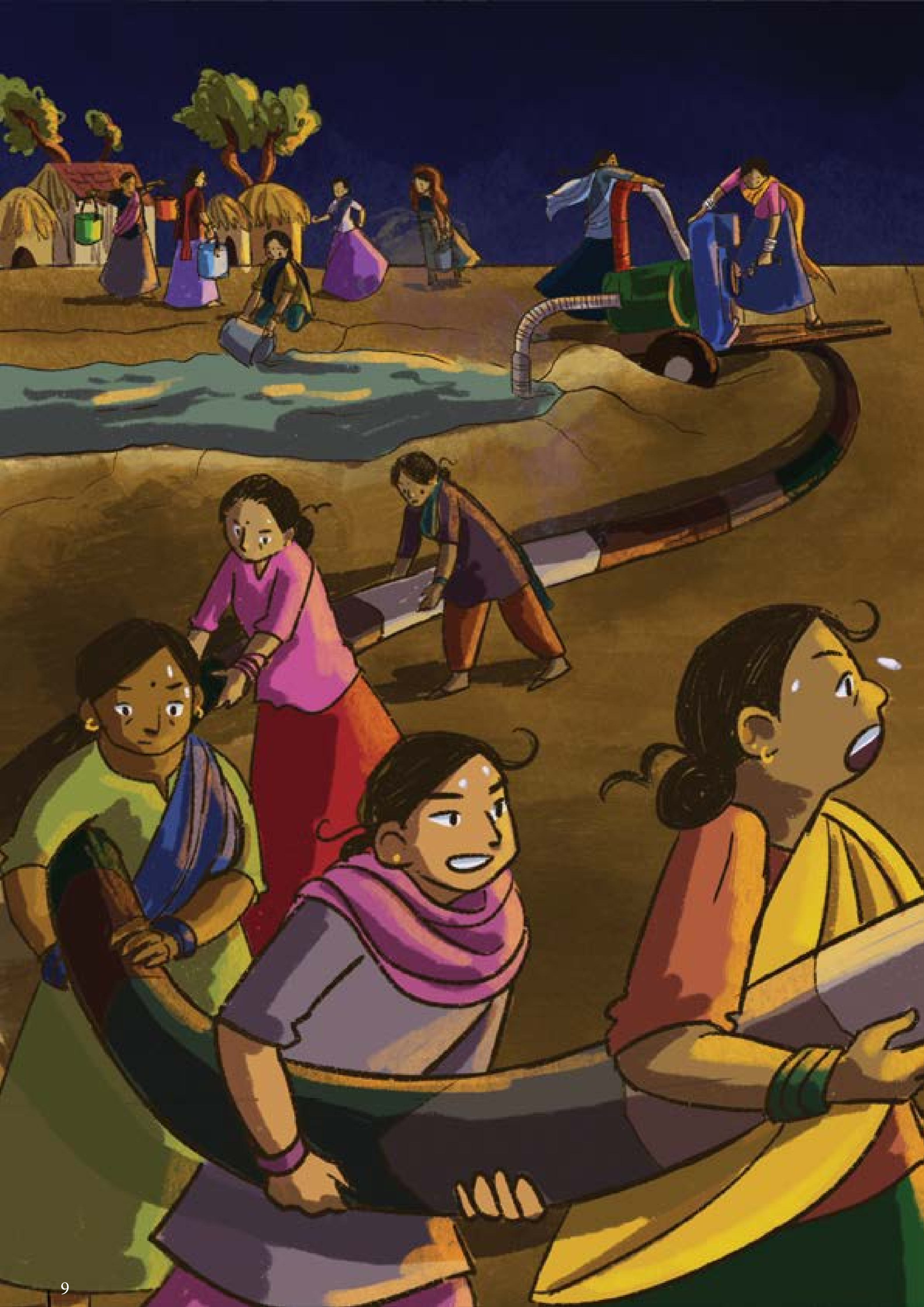

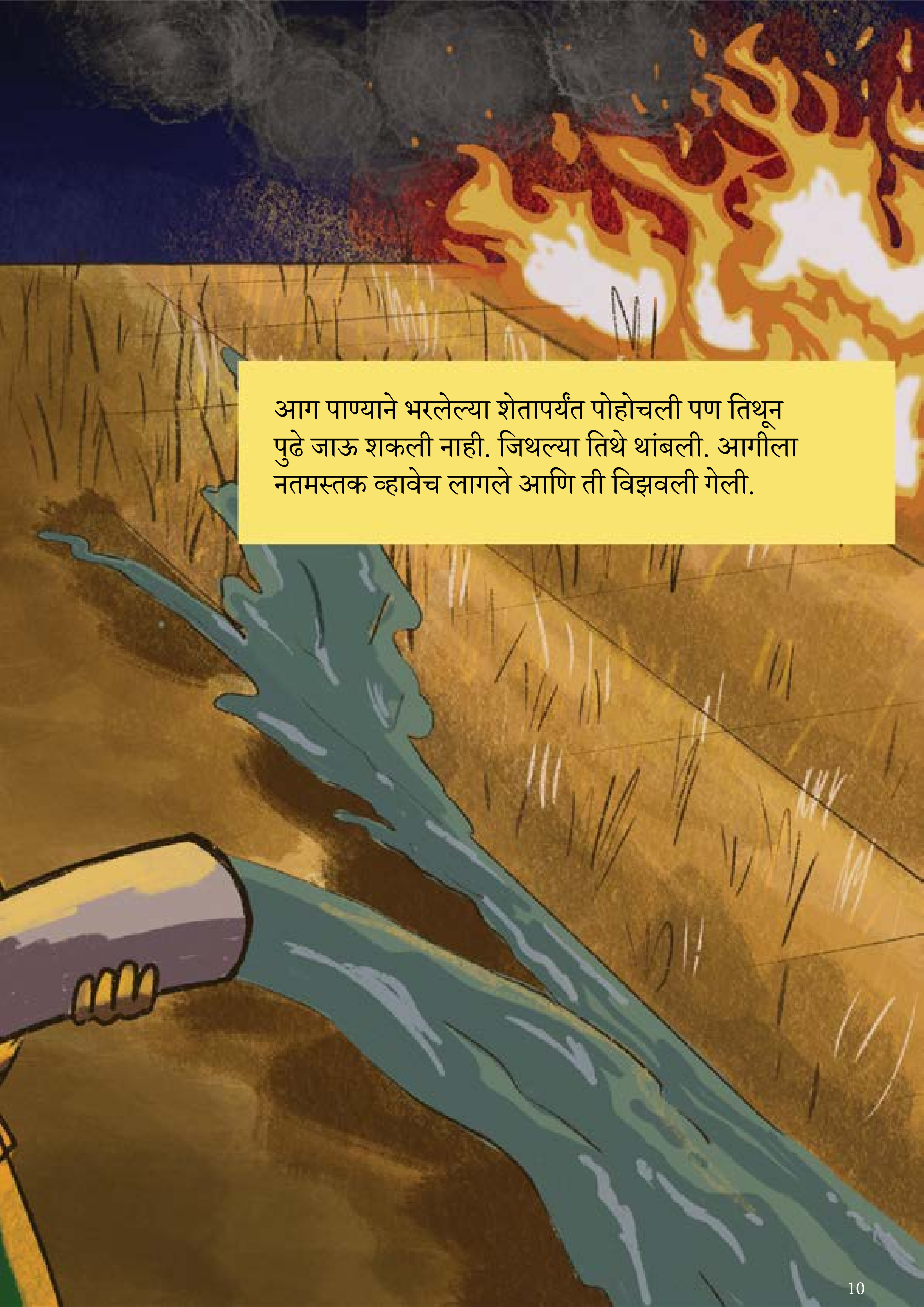

आग पाण्याने भरलेल्या शेतापर्यंत पोहोचली पण तिथून पुढे जाऊ शकली नाही. जिथल्या तिथे थांबली. आगीला नतमस्तक व्हावेच लागले आणि ती विझवली गेली.

रामसिंहपुरा येथील महिला अंधारात रात्री तलावाजवळ उभ्या होत्या. त्यांचा श्वास कोंडला होता. क्षणभर सर्व काही शांत झालं. त्यानंतर सर्वत्र आनंदाची लाट पसरली.

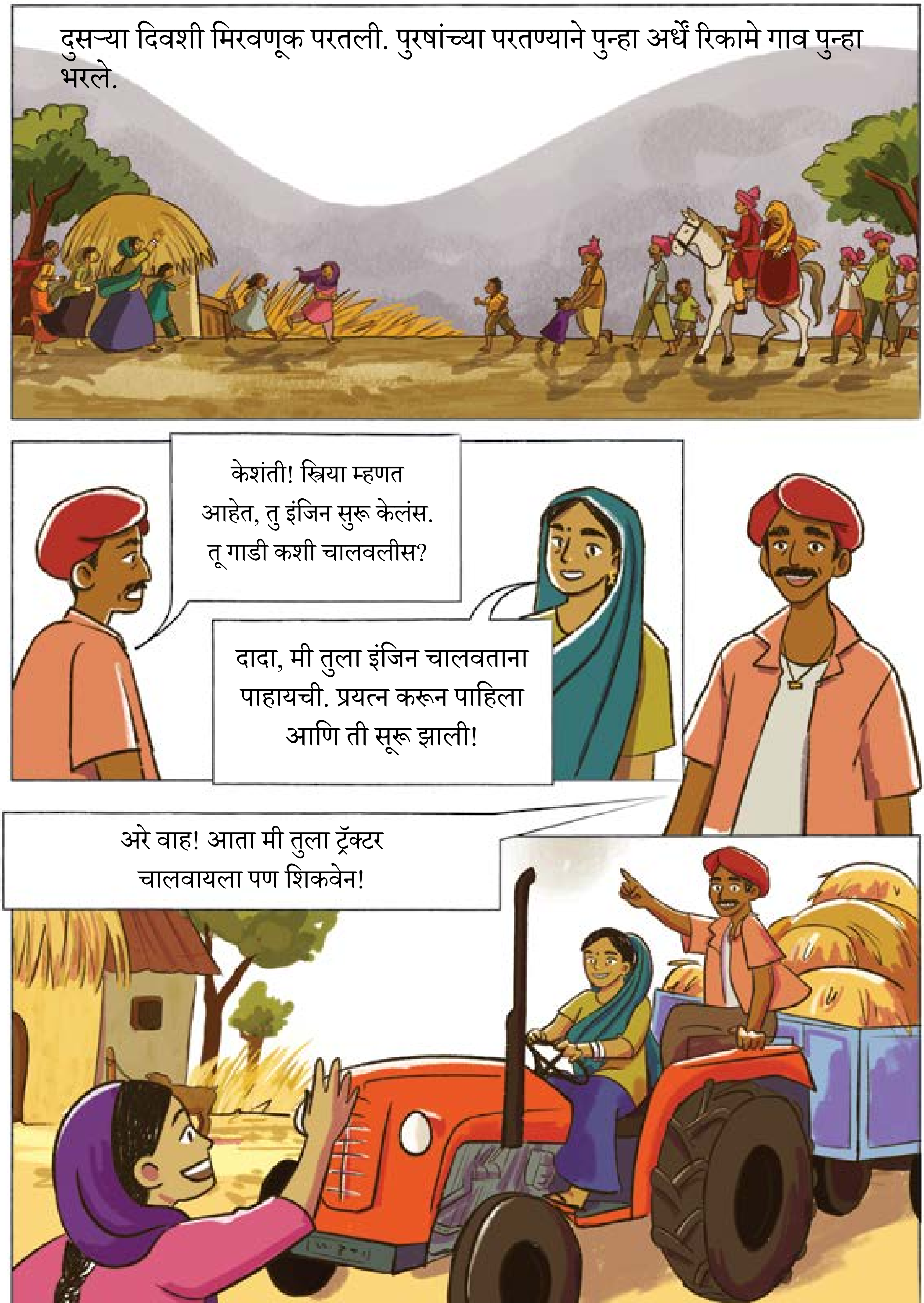
दुसऱ्या दिवशी मिरवणूक परतली. पुरषांच्या परतण्याने पुन्हा अर्धे रिकामे गाव पुन्हा भरले.
केशंती! स्त्रिया म्हणत आहेत, तु इंजिन सुरू केलंस. तू गाडी कशी चालवलीस?
दादा, मी तुला इंजिन चालवताना पाहायची. प्रयत्न करून पाहिला आणि ती सूरू झाली!
अरे वाह! आता मी तुला ट्रॅक्टर चालवायला पण शिकवेन!

सा विद्या या विमुक्तये

CELL FOR NATIONAL CENTRE FOR LITERACY

राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र–प्रकोष्ठ

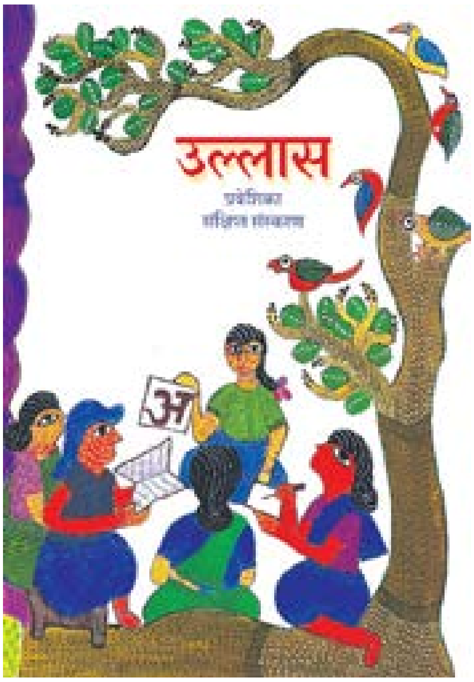

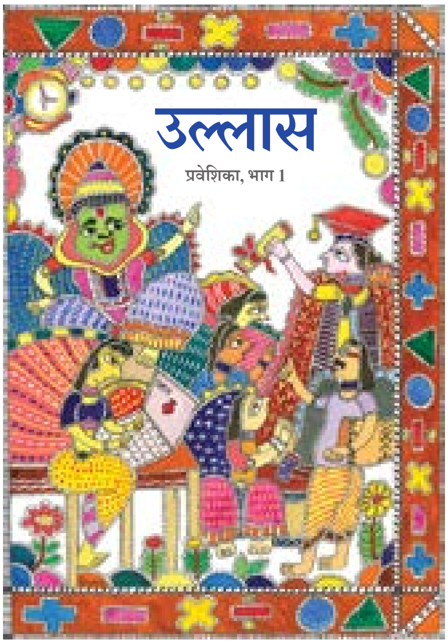

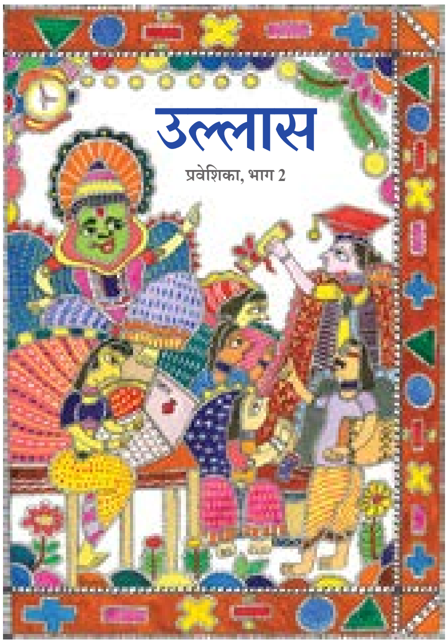

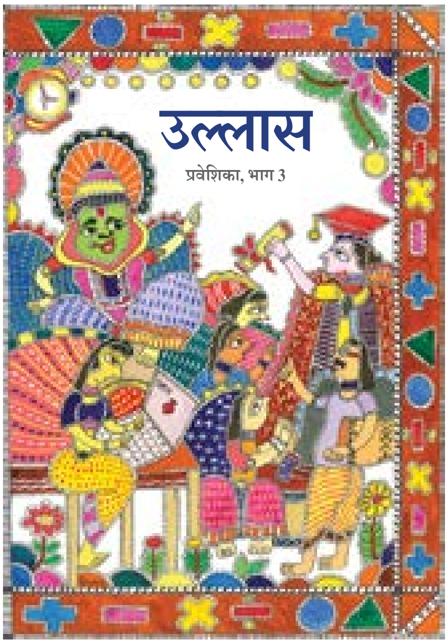

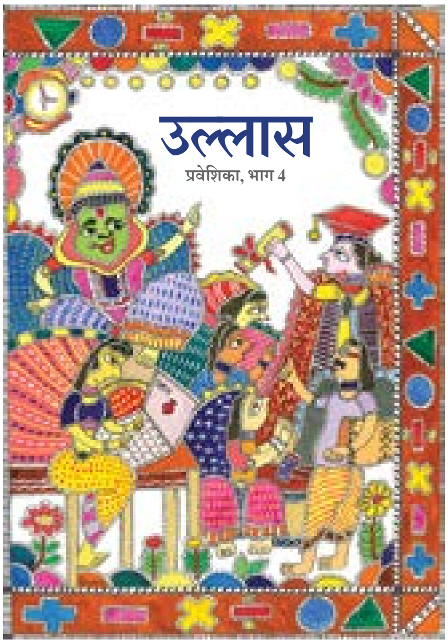

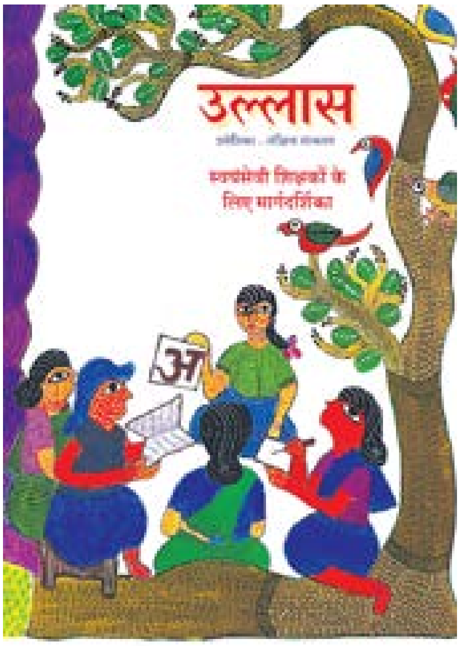

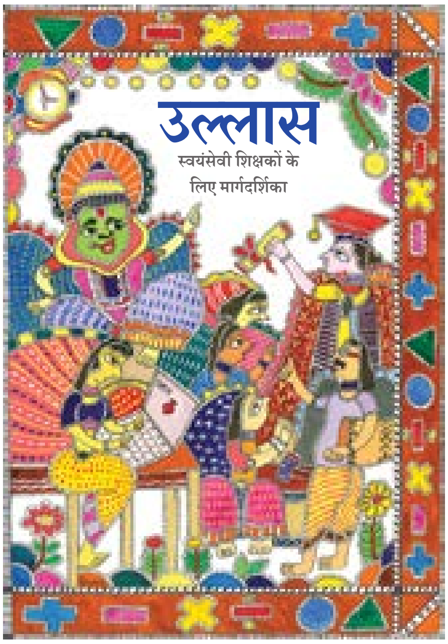

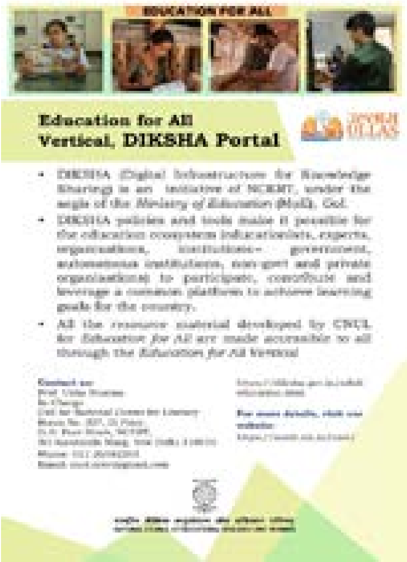

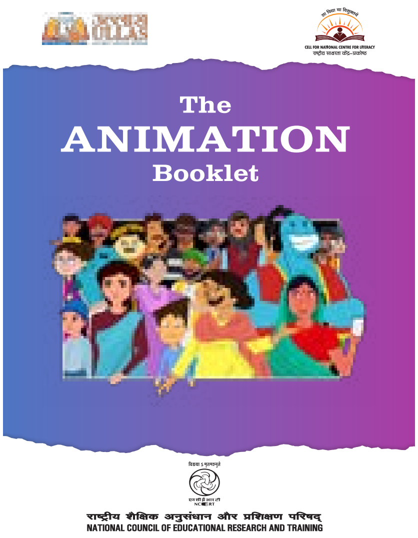

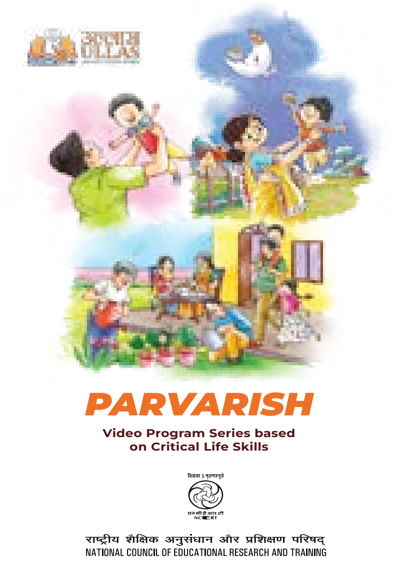

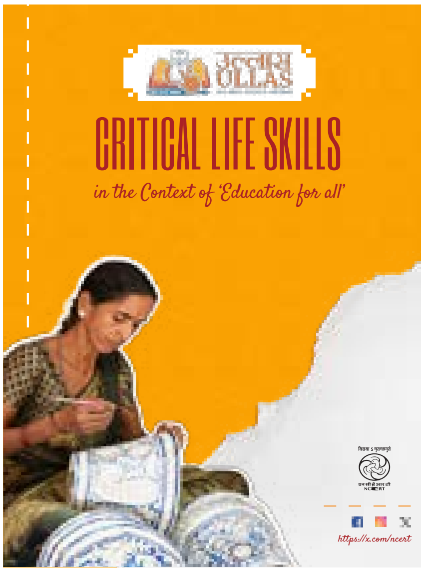

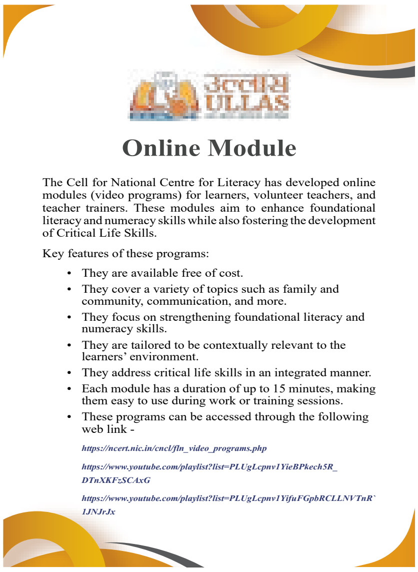

Online Module

The Cell for National Centre for Literacy has developed online modules (video programs) for learners, volunteer teachers, and teacher trainers. These modules aim to enhance foundational literacy and numeracy skills while also fostering the development of Critical Life Skills.

Key features of these programs:

- They are available free of cost.
- They cover a variety of topics such as family and community, communication, and more.
- They focus on strengthening foundational literacy and numeracy skills.
- They are tailored to be contextually relevant to the learners' environment.
- They address critical life skills in an integrated manner.
- Each module has a duration of up to 15 minutes, making them easy to use during work or training sessions.
- These programs can be accessed through the following web link -

https://ncert.nic.in/cncl/fln_video_programs.php

https://www.youtube.com/playlist?list=PLUgLcpnv1YieBPkech5R_DTnXKFzSCAxG

https://www.youtube.com/playlist?list=PLUgLcpnv1YifuFGpbRCLLNVTnR`1JNJrJx

DIKSHA (Education for All Vertical) :
https://diksha.gov.in/adult-education.html

CNCL Website :
https://ncert.nic.in/cncl/

साक्षरता की डगर पर

"स्वास्थ्य एवं स्वच्छता"

"सफाई है ज़रूरी"

ऑडियो कार्यक्रम- डिजिटल साक्षरता
अफवाहों से रहें दूर

"बाढ़"

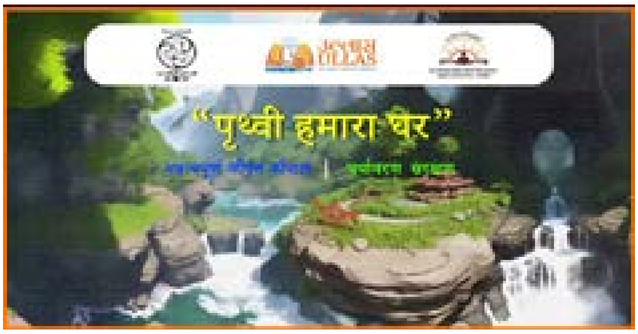
"पृथ्वी हमारा घर"

परवरिश

"फ़ोन हुआ चोरी
तो ये काम है ज़रूरी"

"समझदार बिटिया"

"डिजिटल दीदी"
महत्वपूर्ण जीवन कौशल । डिजिटल साक्षरता

Story Books

Based on Critical Life Skills

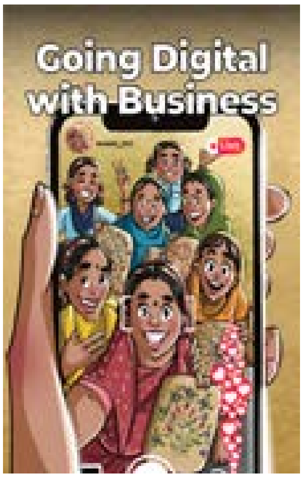

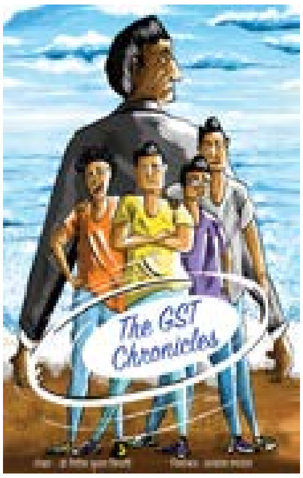

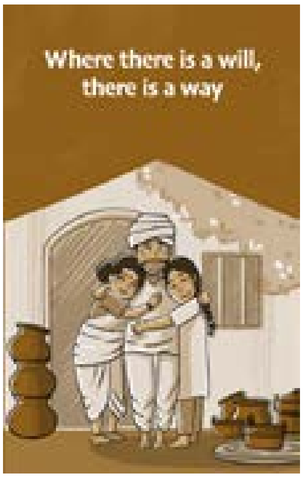

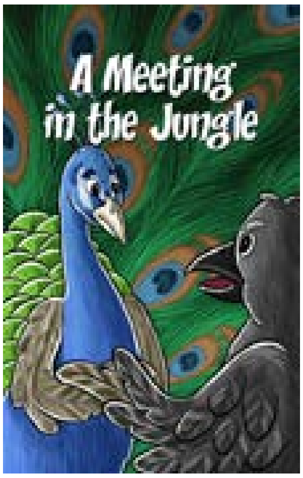

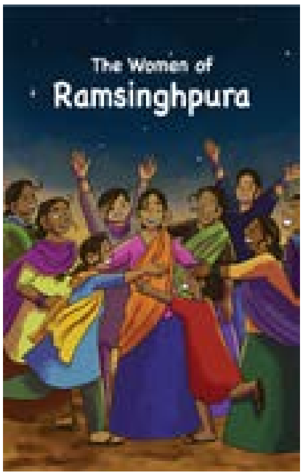

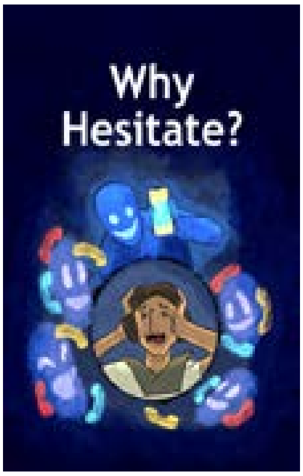

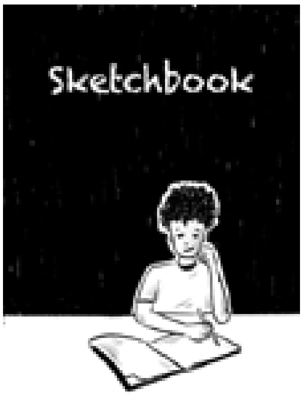

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING